

Íslenska hagkerfið og iðnaðurinn á tímum COVID

Ingólfur Bender,
aðalhagfræðingur Samtaka iðnaðarins
September 2020

2020

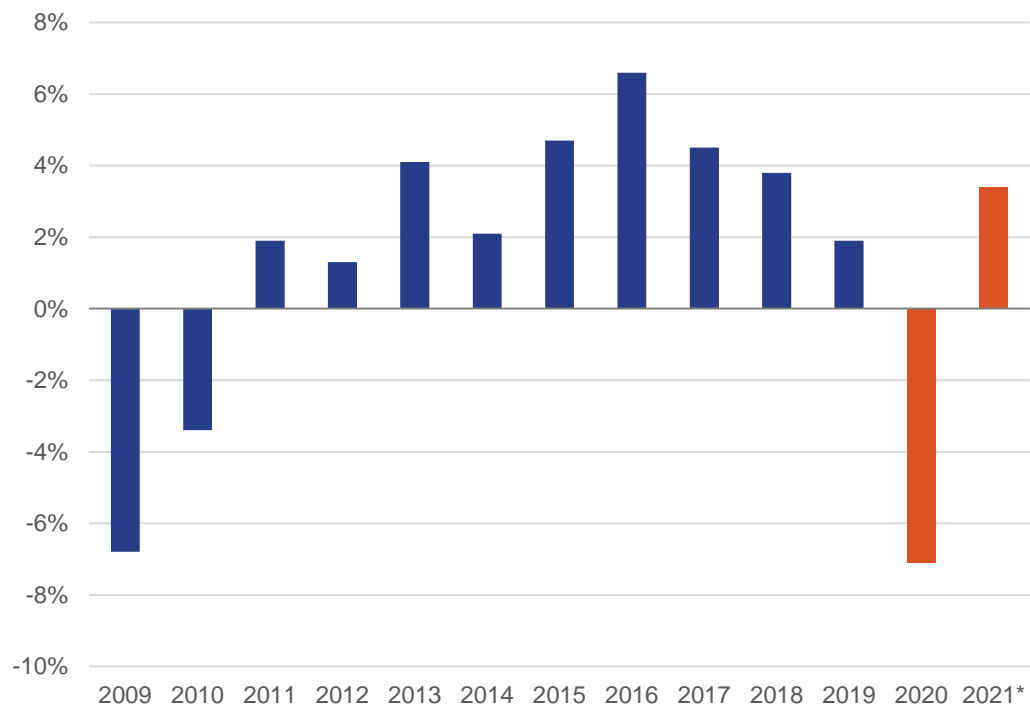
ÁR NÝSKÖPUNAR

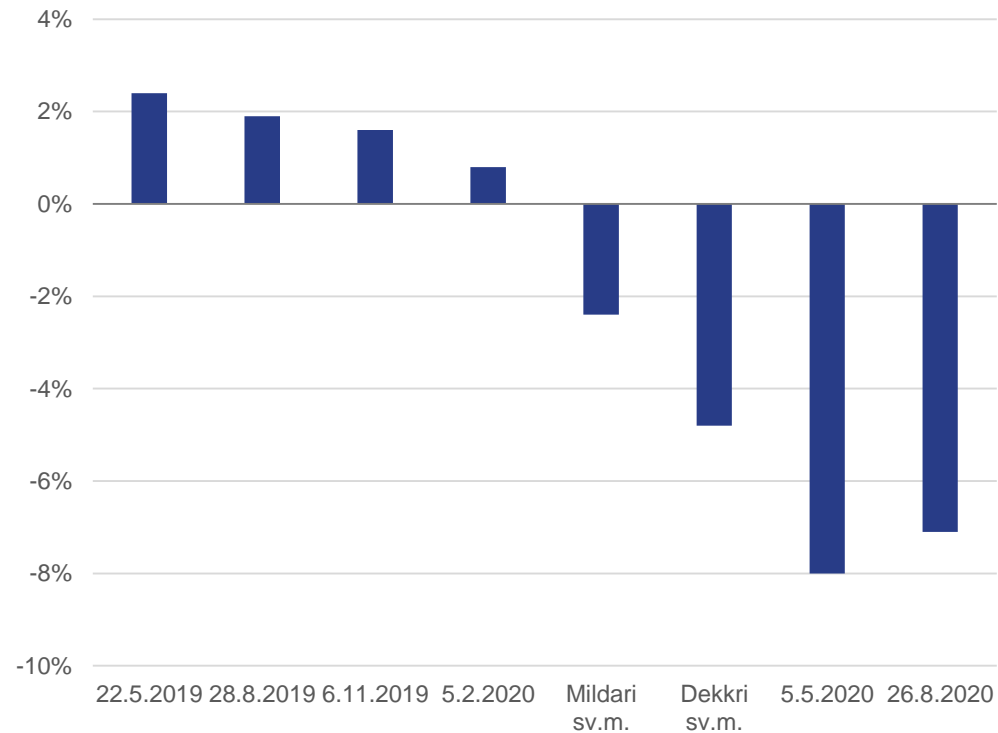
Mesta efnahagsniðursveifla á einu ári í 100 ár

Heimsfaraldur COVID-19 hefur verulegar neikvæðar efnahagslegar afleiðingar

Verg landsframleiðsla,
magnbreyting frá fyrra ári (%)

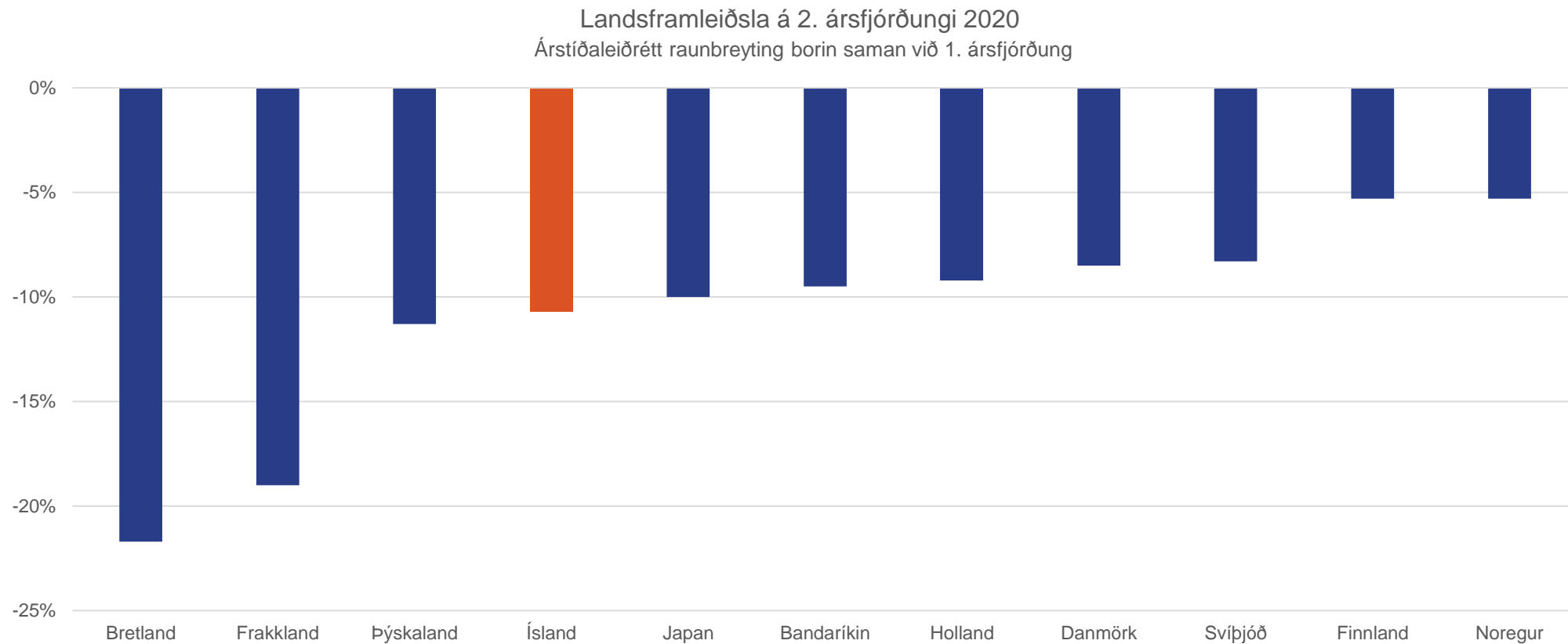

Hagvaxtarspár Seðlabankans
fyrir árið 2020 eftir tíma birtingar (%)

Samdráttur á innlendum og erlendum mörkuðum

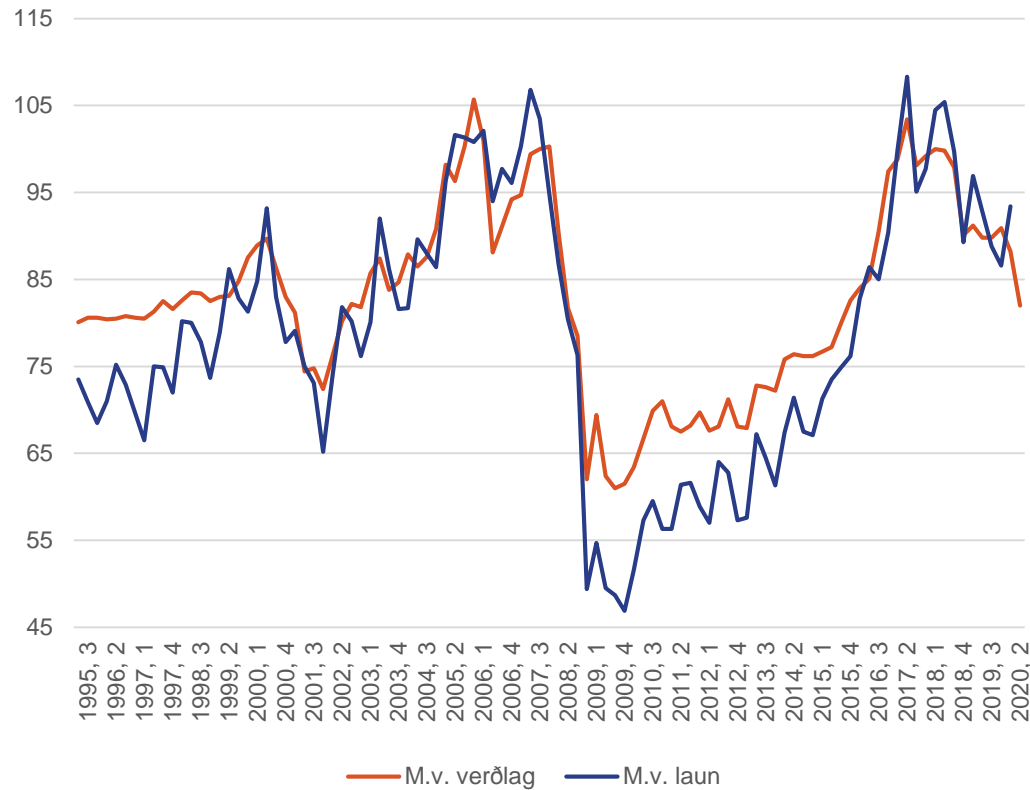
Verulegur samdráttur í öllum helstu hagkerfum heims á þessu ári

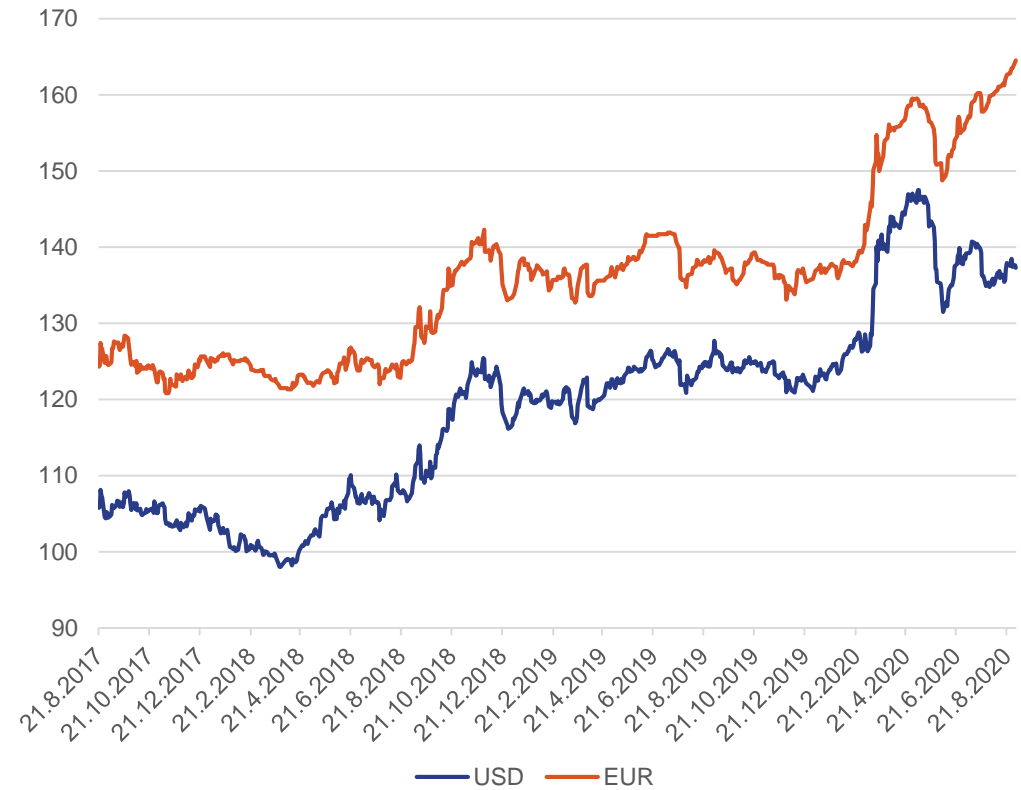
Samkeppnisstaðan hefur batnað

Gengi krónunnar hefur lækkað en innlendar launahækkningar vega á móti

Raungengi krónunnar

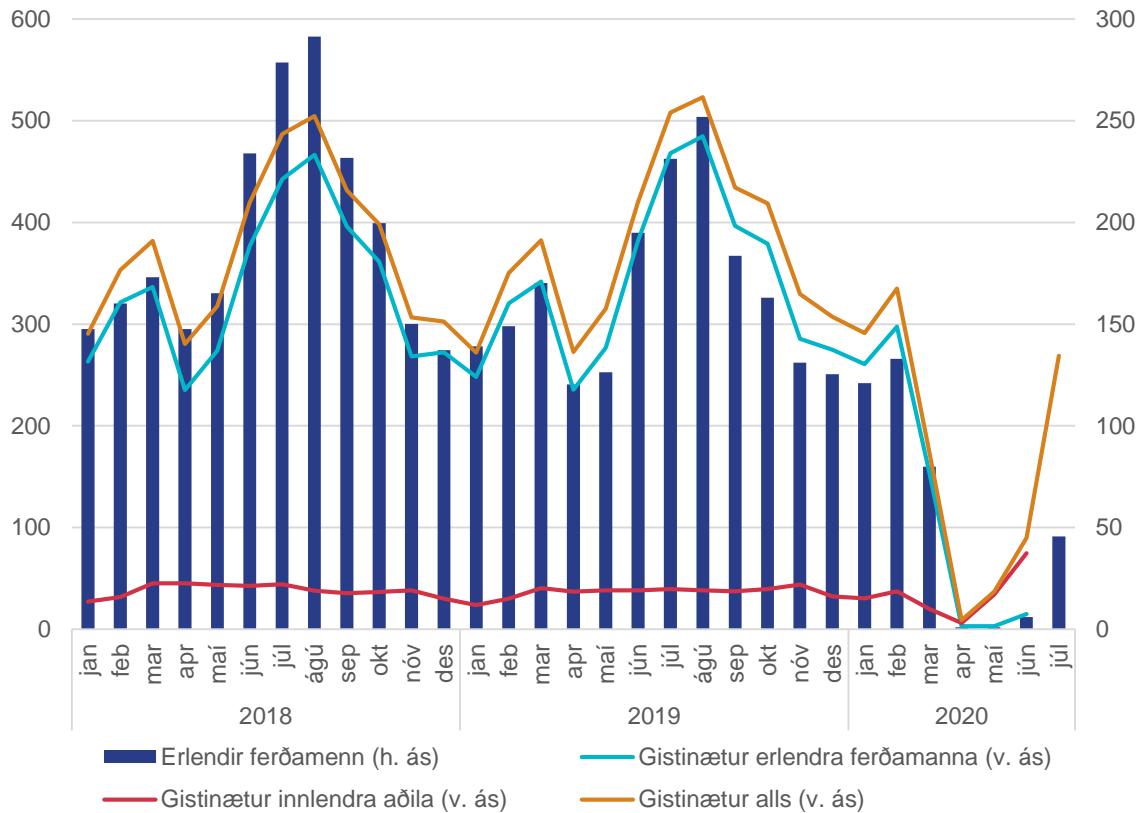
Gengi krónunnar gagnvart EUR og USD

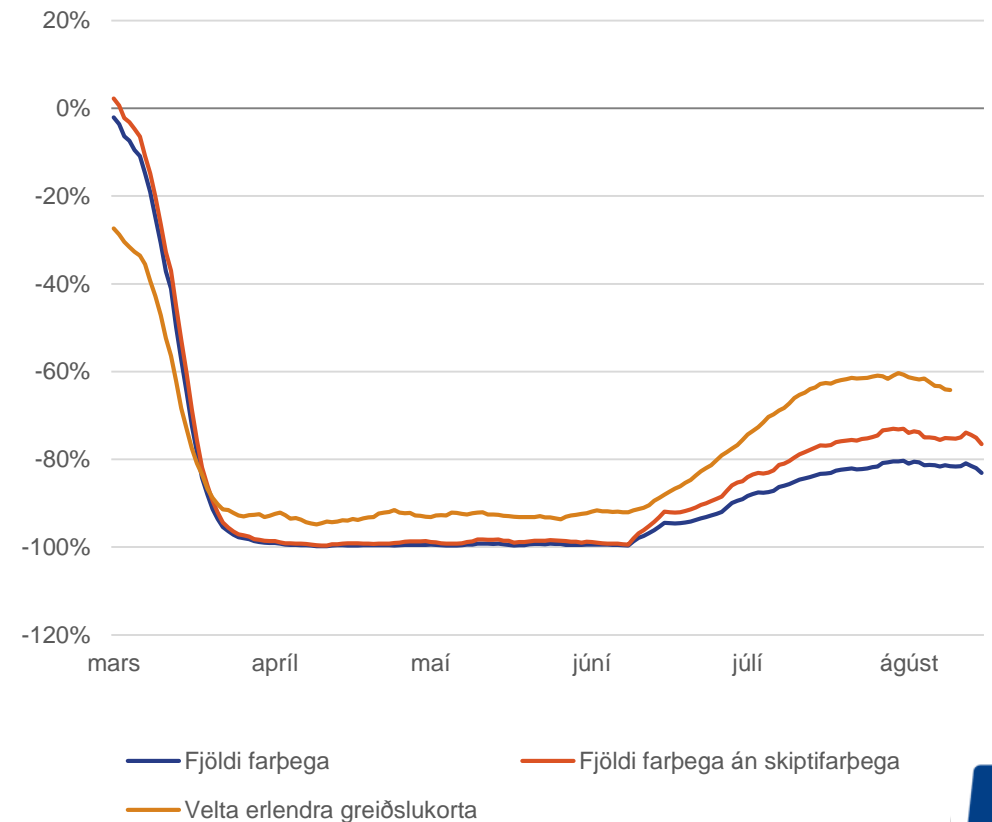
Samdráttur í fjölda ferðamanna

Mikill samdráttur í gjaldeyristekjum af erlendum ferðamönnum

Erlendir ferðamenn og gistinætur á hótélum, í þúsundum

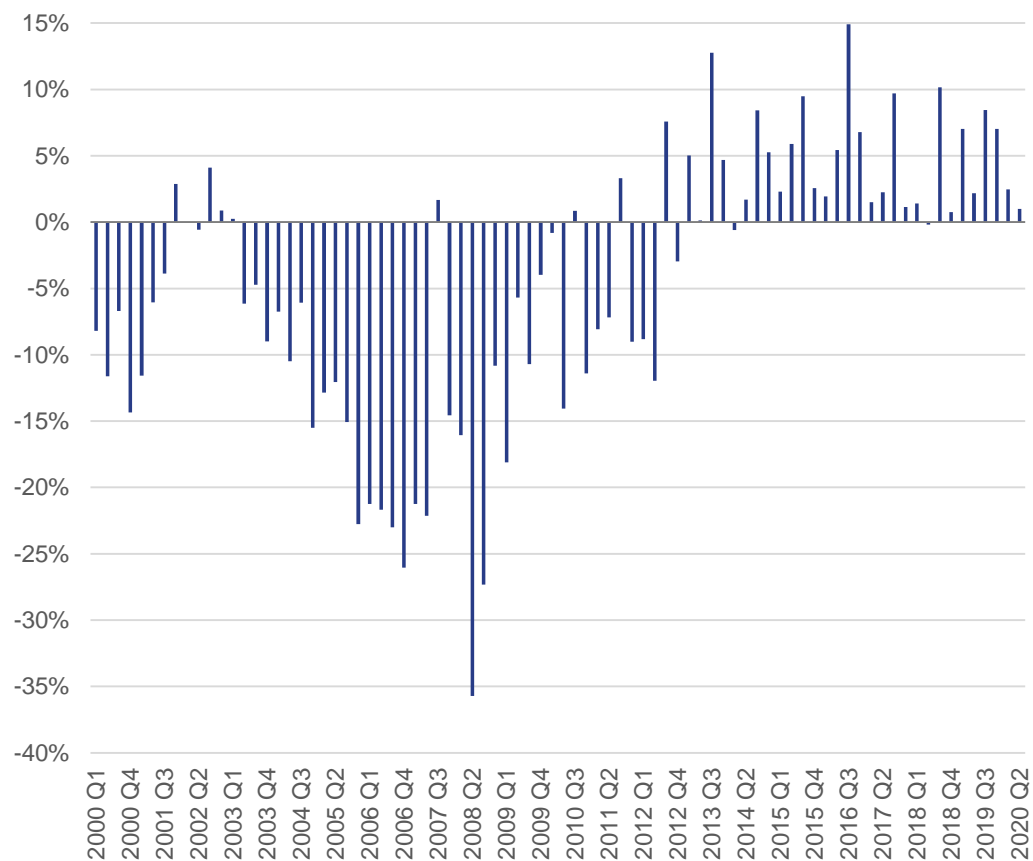
Ferðamenn og útgjöld, breyting frá fyrra ári
7. mars - 21. ágúst 2020

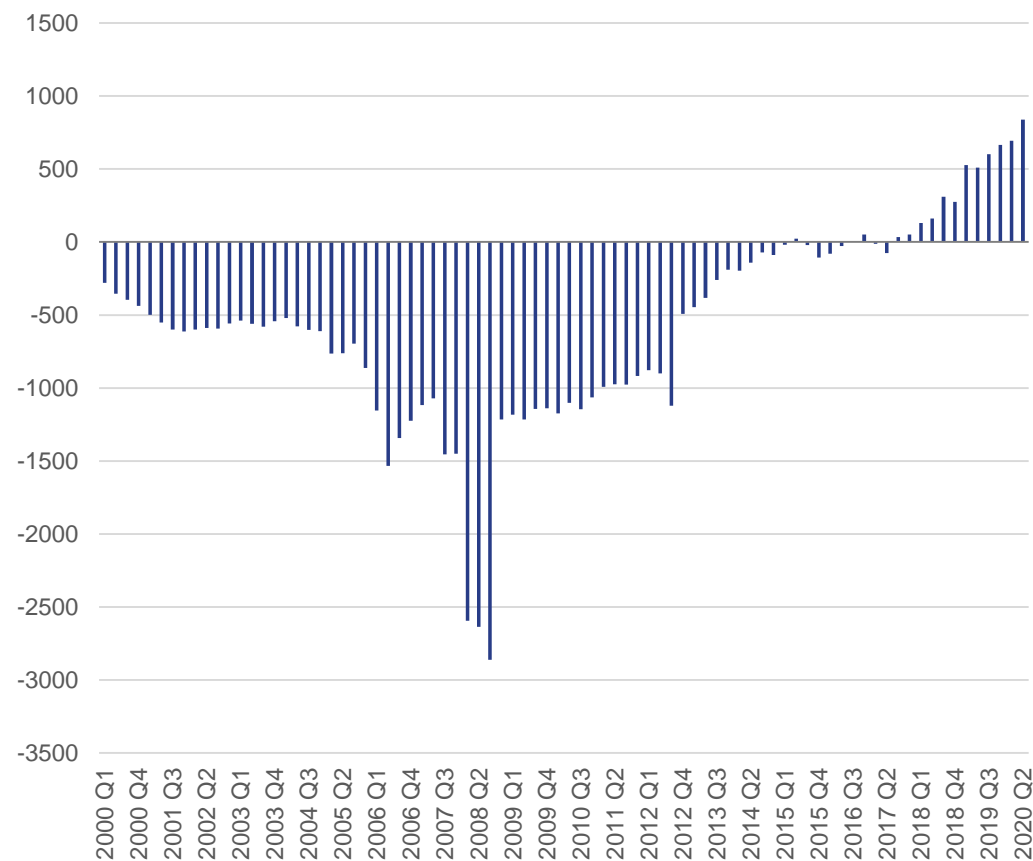
Hagkerfið í enn í ágætu ytra jafnvægi

Afgangur af viðskiptajöfnuði og hrein erlend staða þjóðarbúsins enn góð

Viðskiptajöfnuður, % af VLF

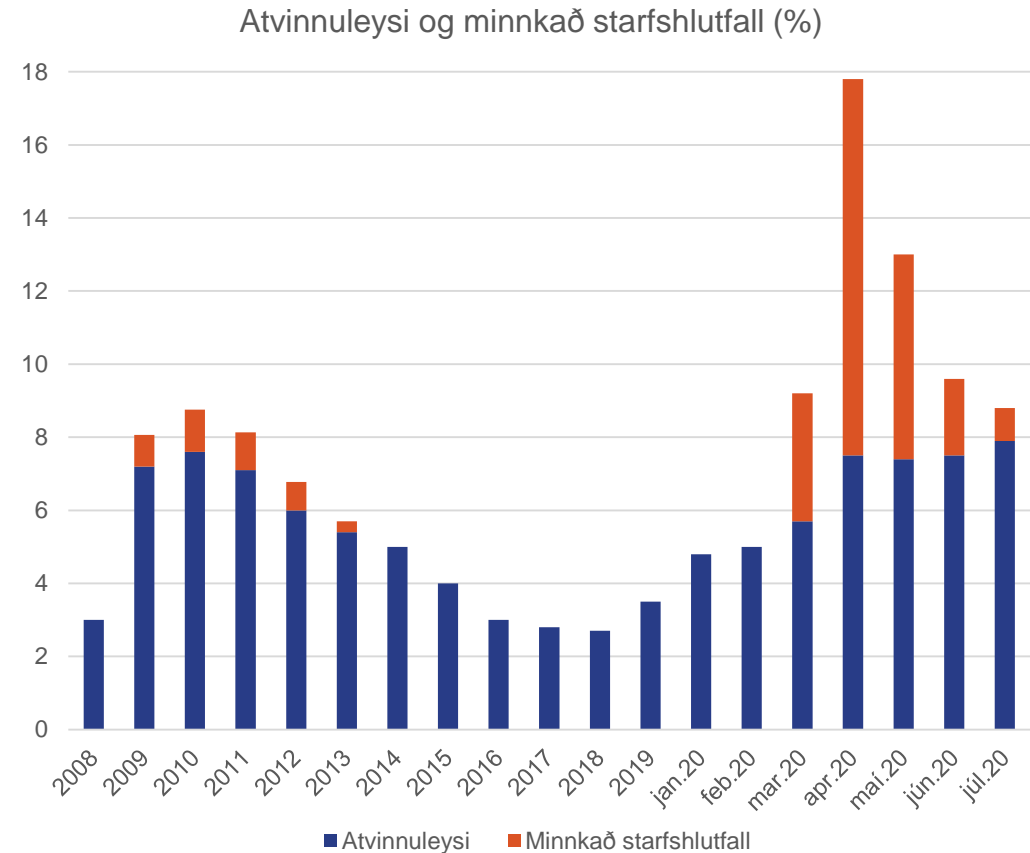
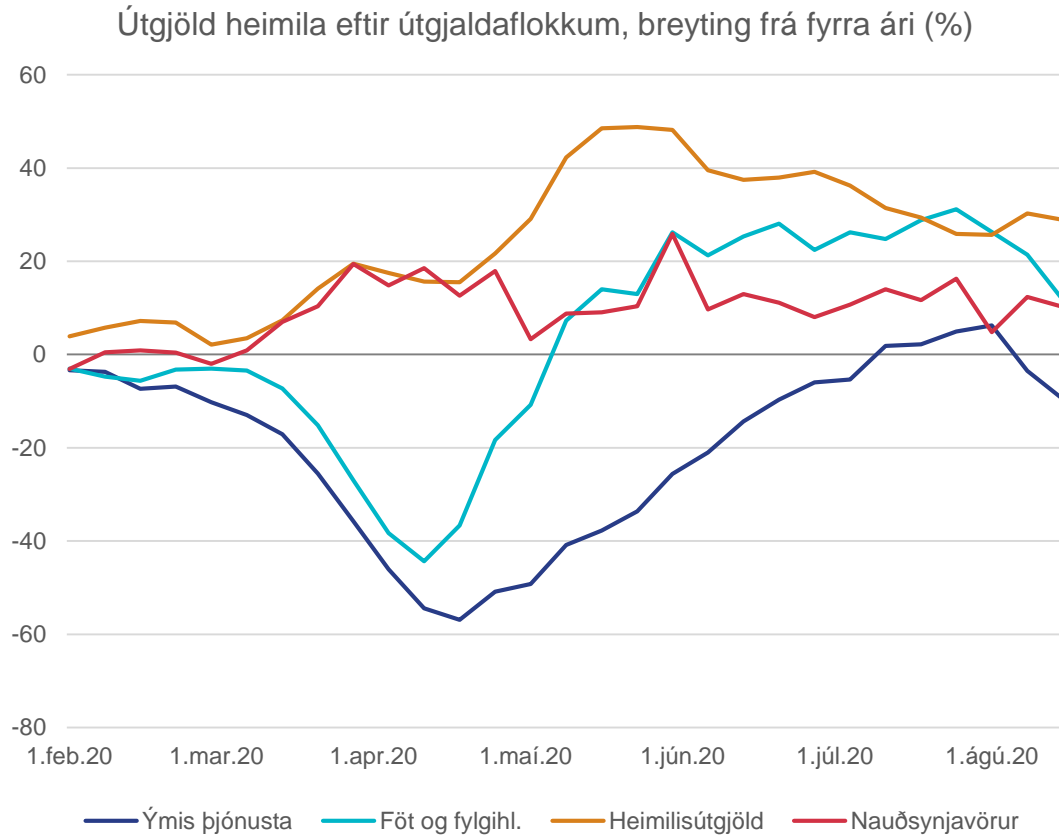

Erlend staða þjóðarbúsins, ma. kr.

Neysla heimilanna dregst saman

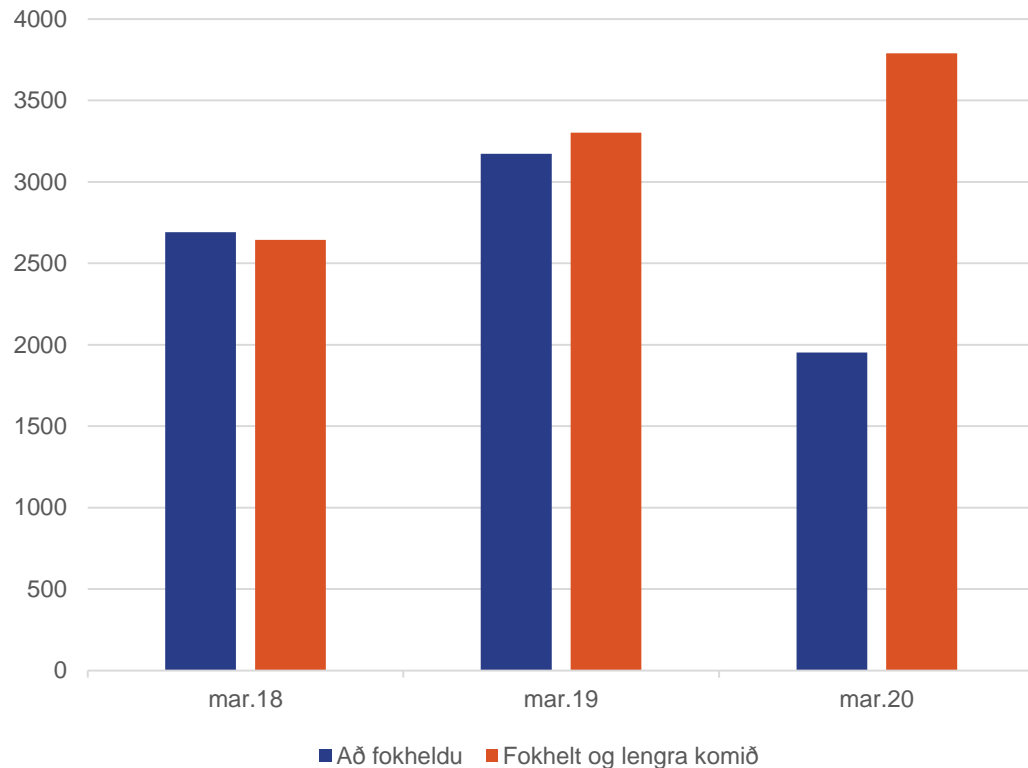
Sóttvarnaraðgerðir, aukið atvinnuleysi og lækkun á gengi krónunnar draga úr neyslu

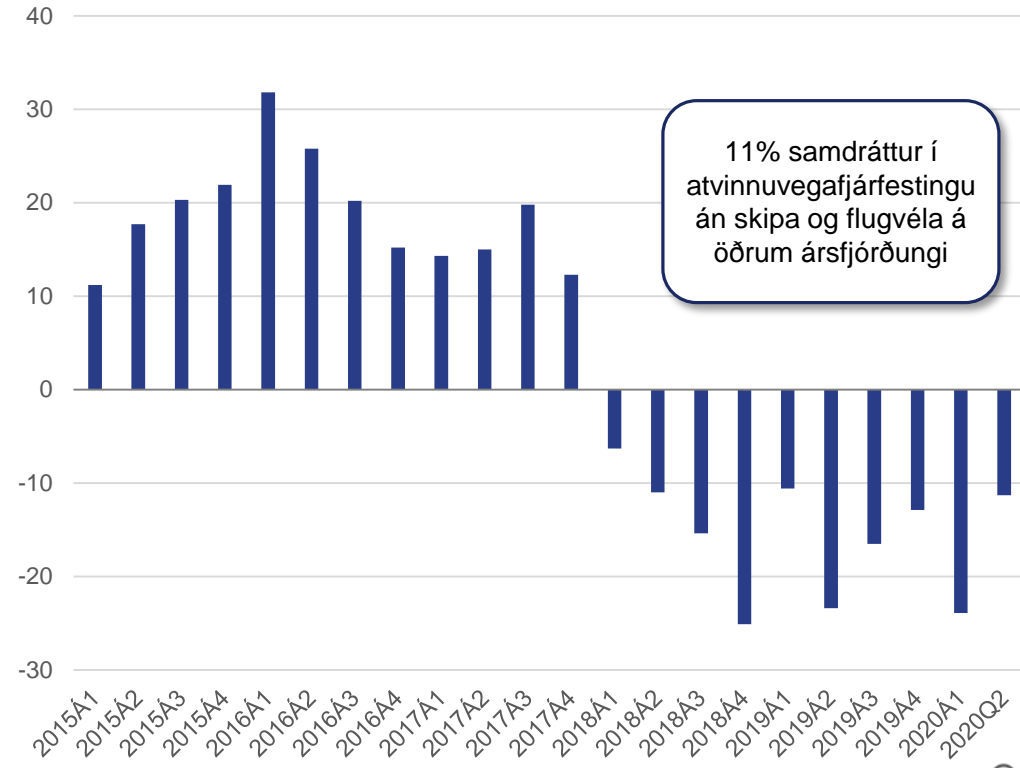
Fjárfesting einkaaðila dregst saman

Mikill samdráttur í fjárfestingu atvinnuvega og heimila

Fjöldi íbúða í byggingu á höfuðborgarsvæði, nágrennasveitafélögum og Norðurlandi

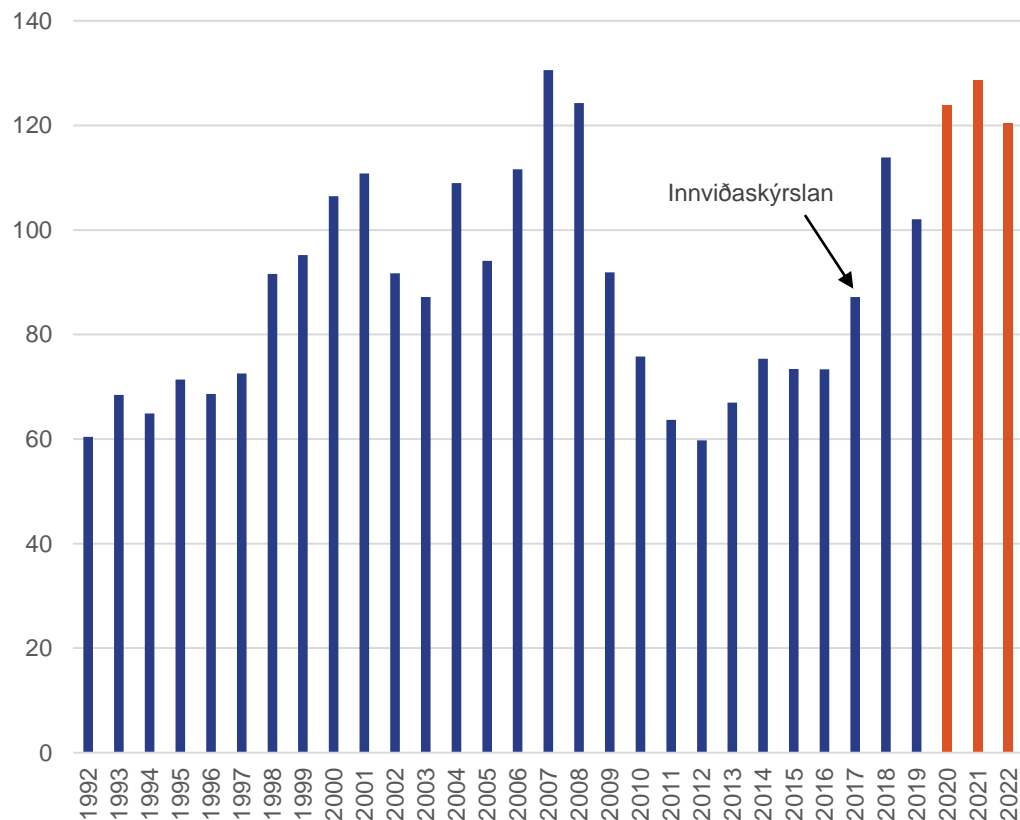
Fjármunamyndun atvinnuvega án skipa, flugvéla, stóriðju og tengdra greina, breyting frá sama ársfj. árinu áður (%)

Fjárfestingaráttak í innviðum

Innviðaupbygging mætir þörf, eykur framleiðni og öryggi, skapa störf og hagvöxt

Fjárfesting hins opinbera, verðlag 2019 (ma.kr.)

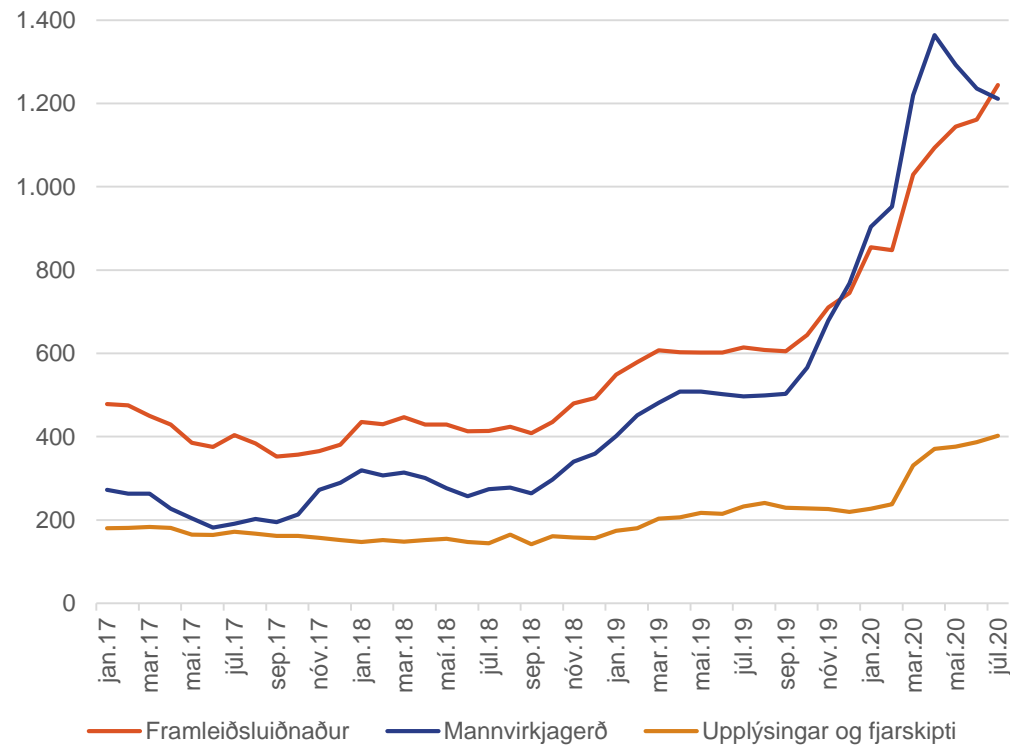
Ráðist í auknar framkvæmdir fyrir 55 ma.kr. til að skapa mótvægi við efnahagslegum áhrifum COVID-19

- Aðgerðarpakkar ríkisstjórnarinnar með 10 ma.kr. innviðaframkvæmdum og útvíkkun á “Allir vinna” skilar 8 ma.kr. auknum umsvifum
- Sveitarfélögin hafa ákveðið að flýta innviðaframkvæmdum fyrir um 15 ma.kr.
- Opinber fyrirtæki hafa ákveðið að auka innviðaframkvæmdir fyrir um 22 ma.kr.
- Meirihluti stjórnenda fyrirtækja segja að fjárfestingarátakið komi að gagni til að bregðast við COVID-19

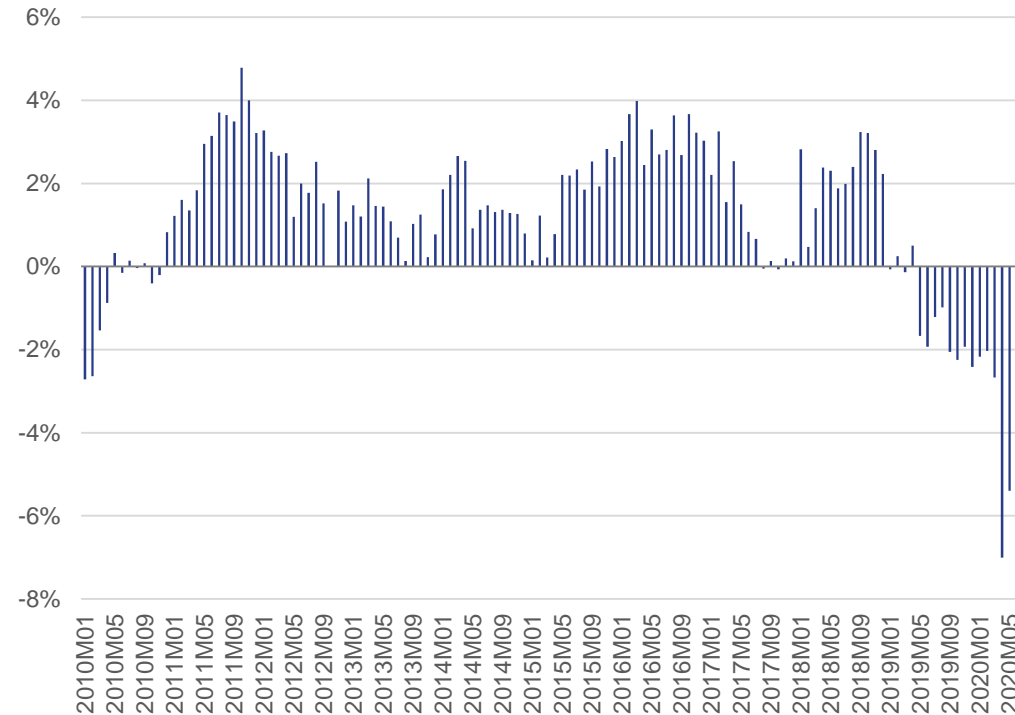
Iðnaðurinn mætir samdrætti með hagræðingu

Aukið atvinnuleysi og færri starfsmenn til merkis um samdrátt í greininni

Atvinnuleysi í iðnaði, fjöldi skv. skráningu á vinnumiðlunum

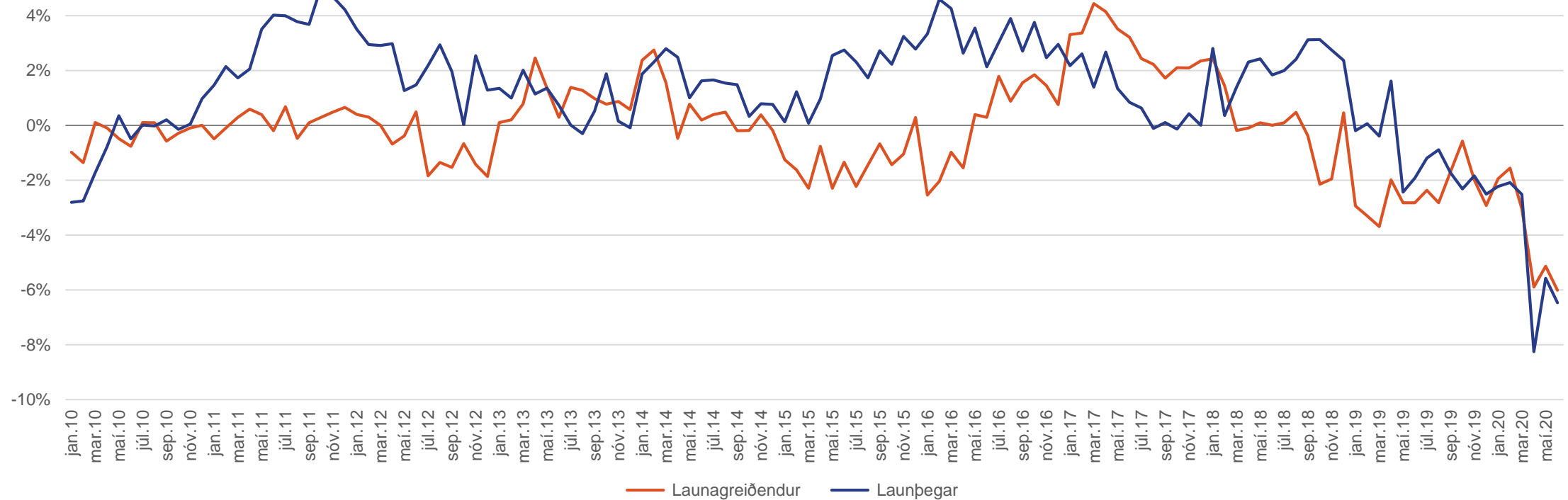
Fjöldi starfandi í framleiðsluiðnaði, án fiskvinnslu, breyting frá sama mán árinu áður

Fækkun fyrirtækja og launafólks

Samdráttur sýnilegur í fækkun fyrirtækja og launafólks

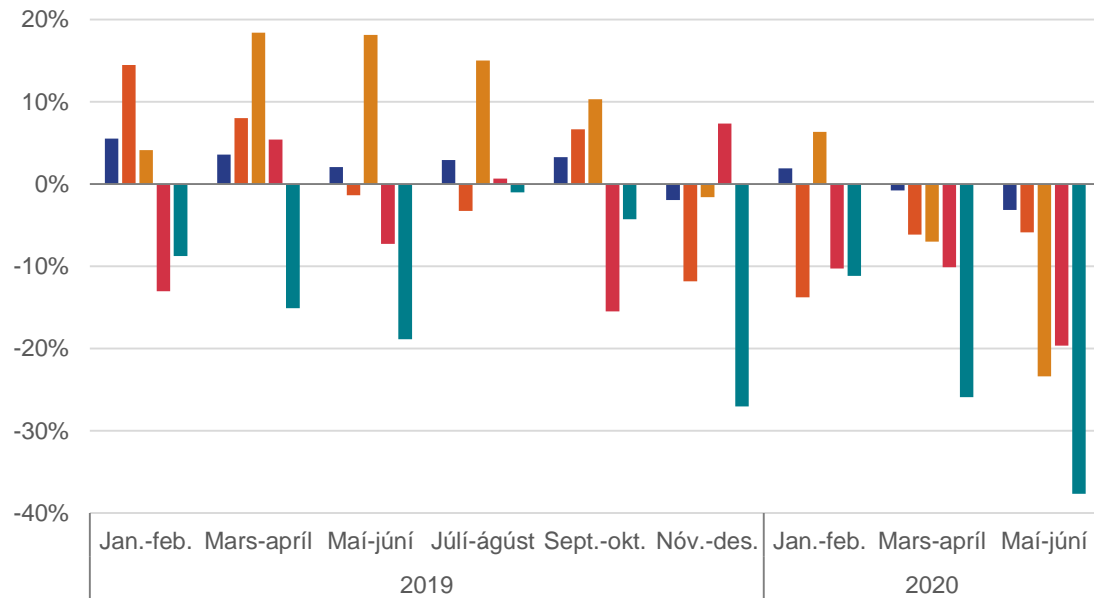
Framleiðsluiðnaður án fiskvinnslu,
fjöldi launagreiðenda og launþega (12 mán. breyting)

Ólík þróun eftir greinum framleiðslu

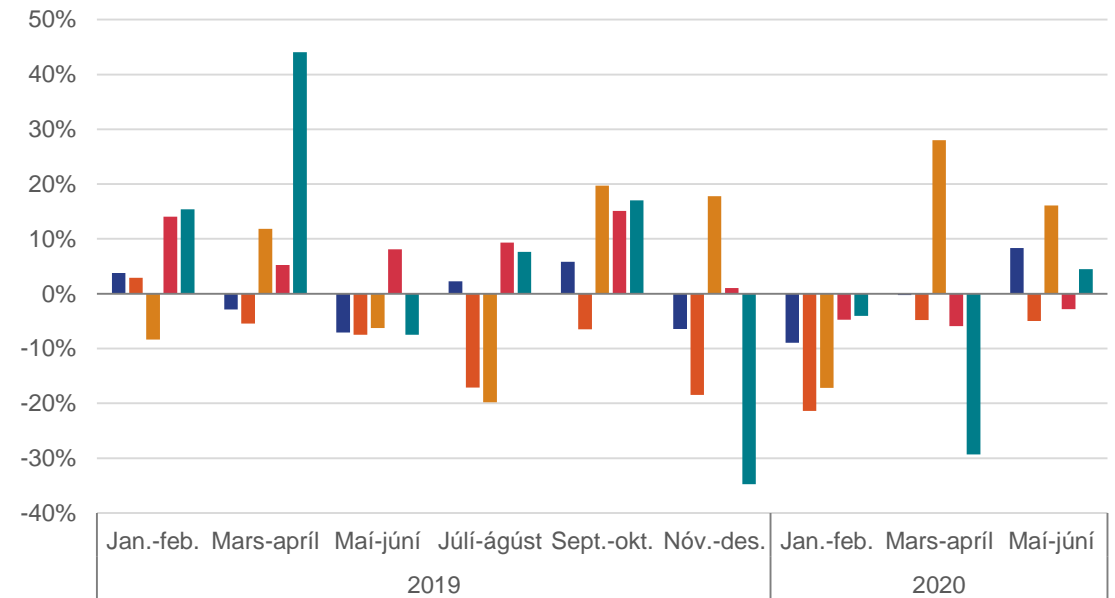
Flestar greinar framleiðsluiðnaðar að upplifa samdrátt

Velta í framleiðsluiðnaði, breyting frá sama tímabili árinu áður

- Matvælaframleiðsla, án 10.2 fiskvinnslu
- Framleiðsla á drykkjarvörum
- Framleiðsla á textílvörum, fatnaði, leðri og leðurvörum
- Trjá- og pappírsiðnaður
- Prentun og fjölföldun upptekins efnis

Velta í framleiðsluiðnaði, breyting frá sama tímabili árinu áður

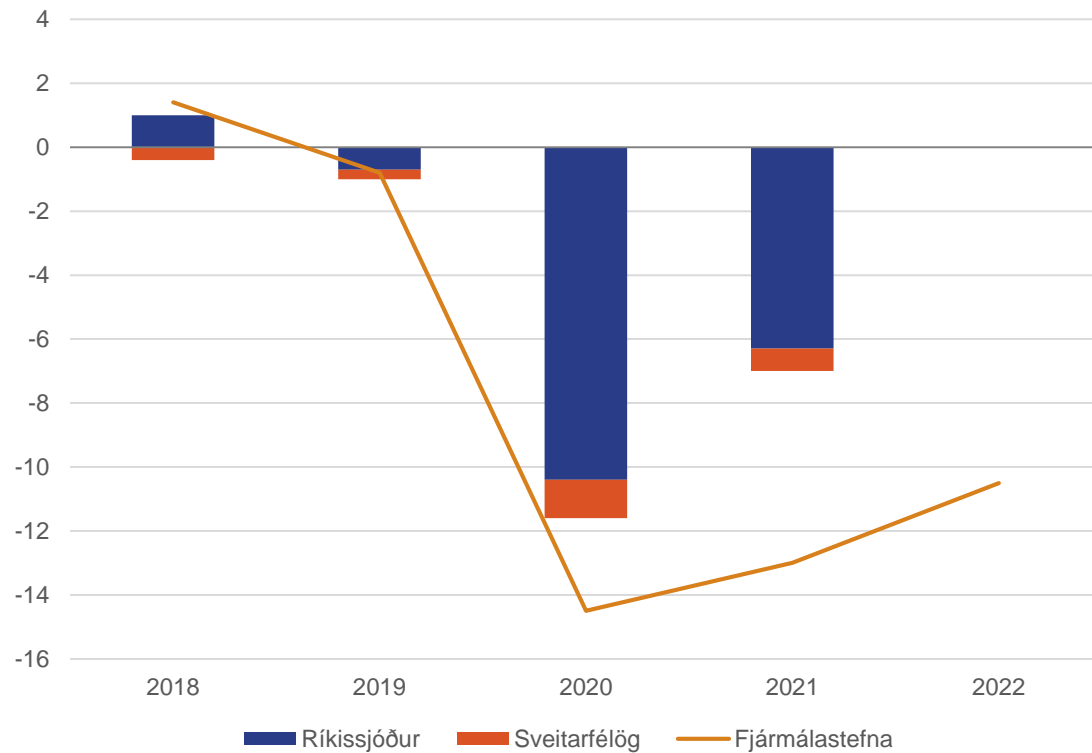

- Framleiðsla á gúmmí- og plastvörum
- Framleiðsla á vörum úr málmausum steinefnum
- Framleiðsla á tölva-, rafeinda- og optískum vörum; ásamt öðrum vélum og tækjum
- Framleiðsla á málmvörum, að undanskildum vélum og búnaði
- Önnur framleiðsla

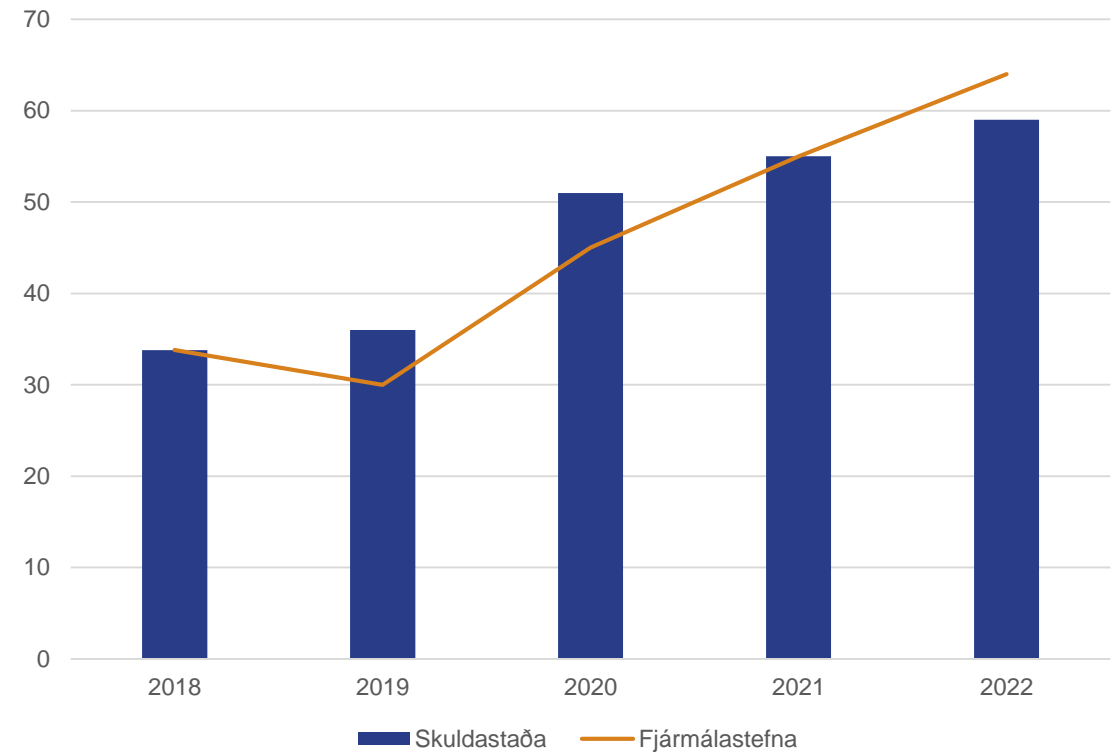
Ríkisfjármálin í lykilhlutverki í hagstjórn

Kostur hvað skuldastaðan var góð fyrir

Afkoma hins opinbera og fjármálastefna, % af VLF

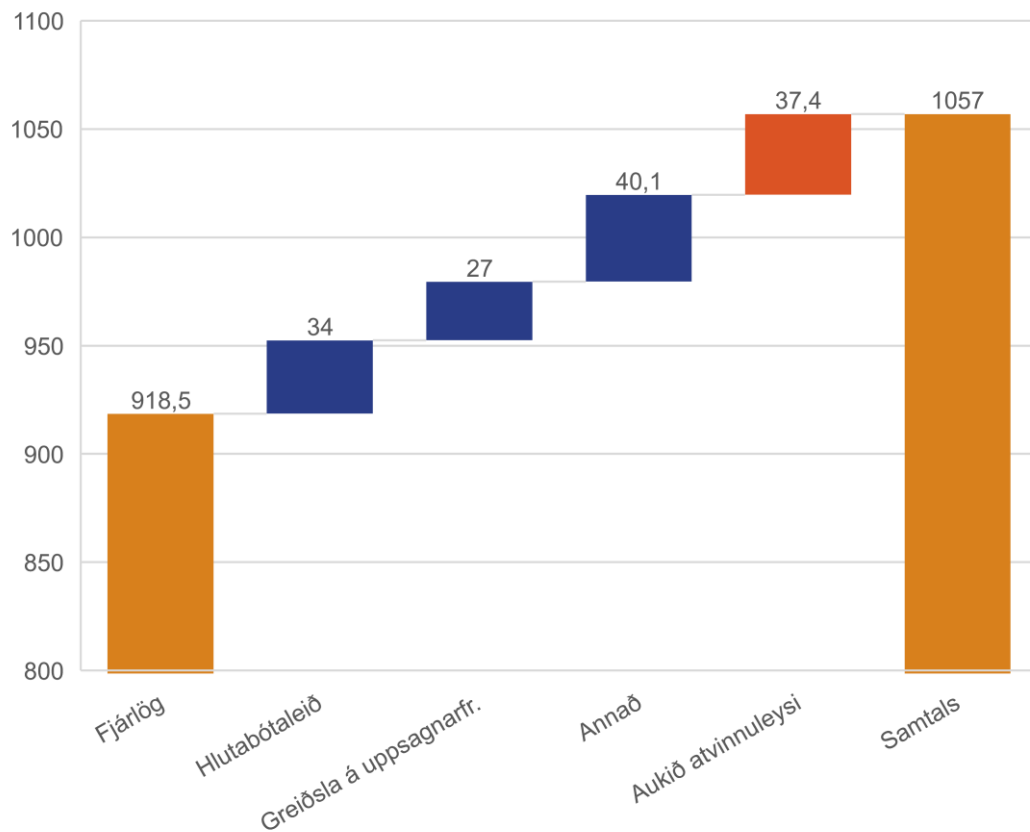
Skuldastaða hins opinbera og fjármálastefna, % af VLF

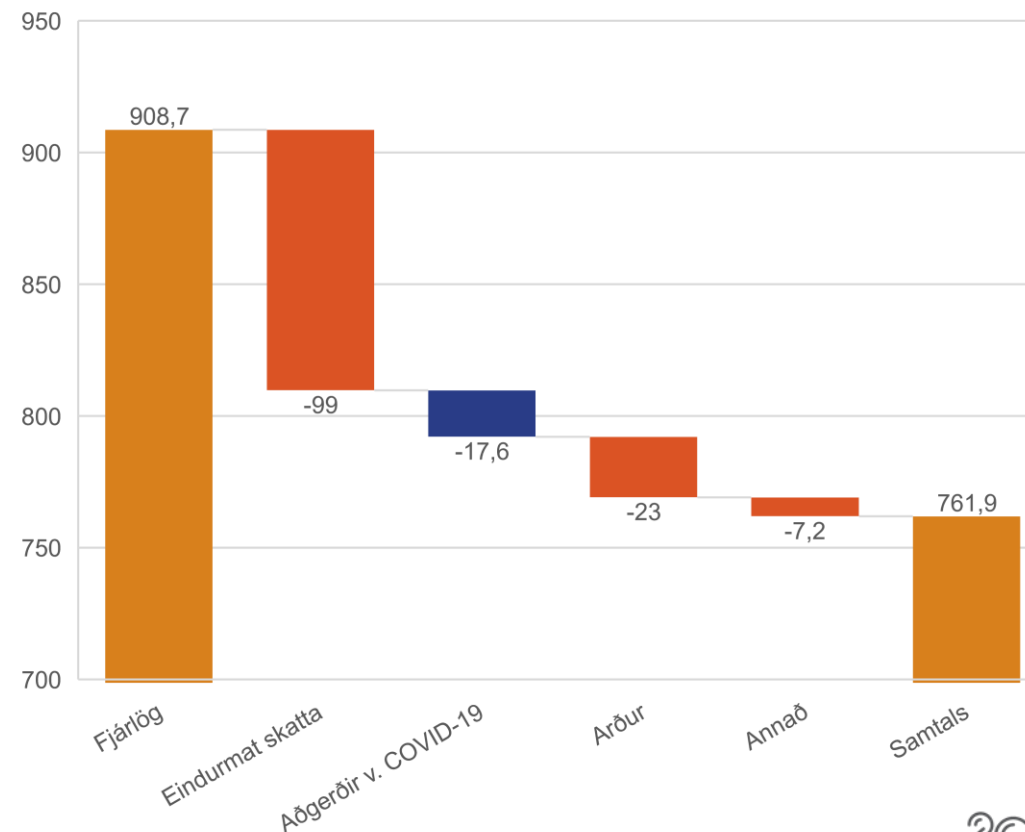
Ríkisfjármálin nýtt til að mæta efnahagsvanda

Ráðist í aðgerðir til að draga úr dýpt samdráttar og skapa viðspyrnu fyrir hagkerfið

Útgjöld ríkissjóðs hækka um 138 ma.kr. frá fjárlögum 2020

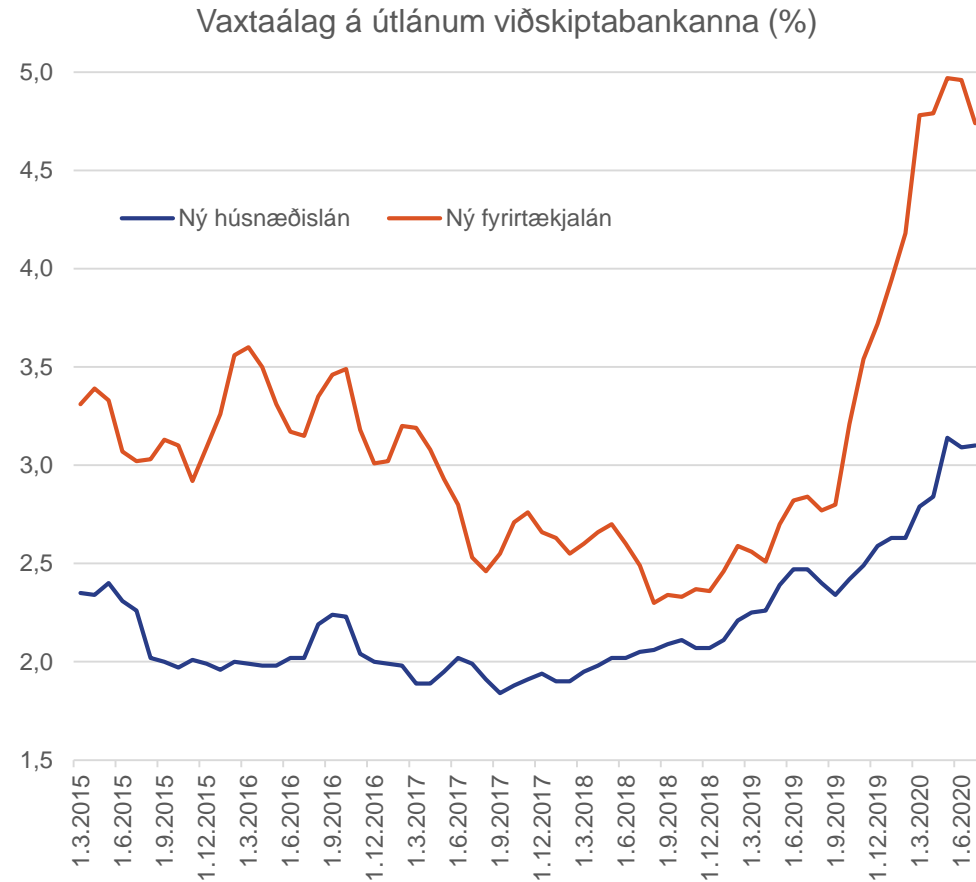
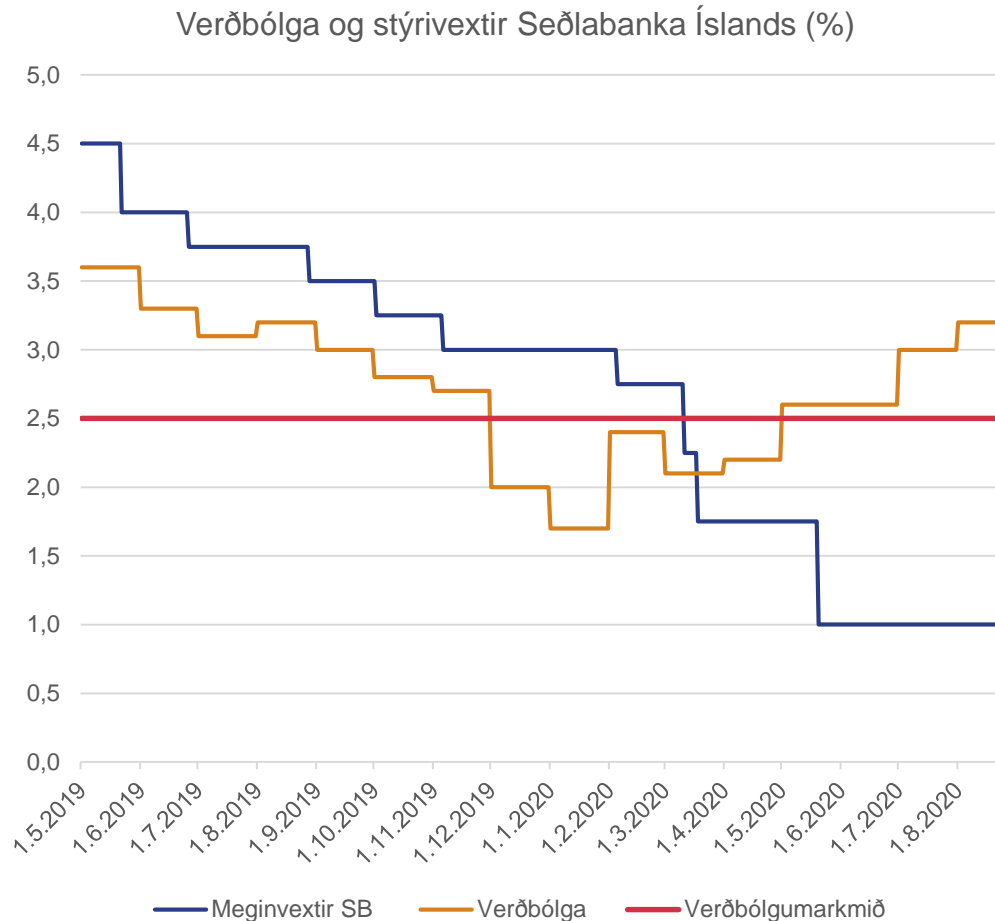

Tekjur ríkissjóðs lækka um 147 ma.kr. frá fjárlögum 2020

Tækjum peningastjórnunar beitt

Hægt hefur á vexti útlána til fyrirtækja og vaxtaálag fyrirtækjalána hefur hækkað talsvert

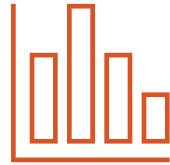
Mismunur á vegnum meðalvöxtum á óverðtryggðum útlánnum stóru viðskiptabankanna þriggja og meginvöxtum Seðlabankans.

Samantekt

Merki um talsverðan samdrátt víða í hagkerfinu og óvissa mikil

Efnahagslegt áfall
mikið í sögulegu
sambandi

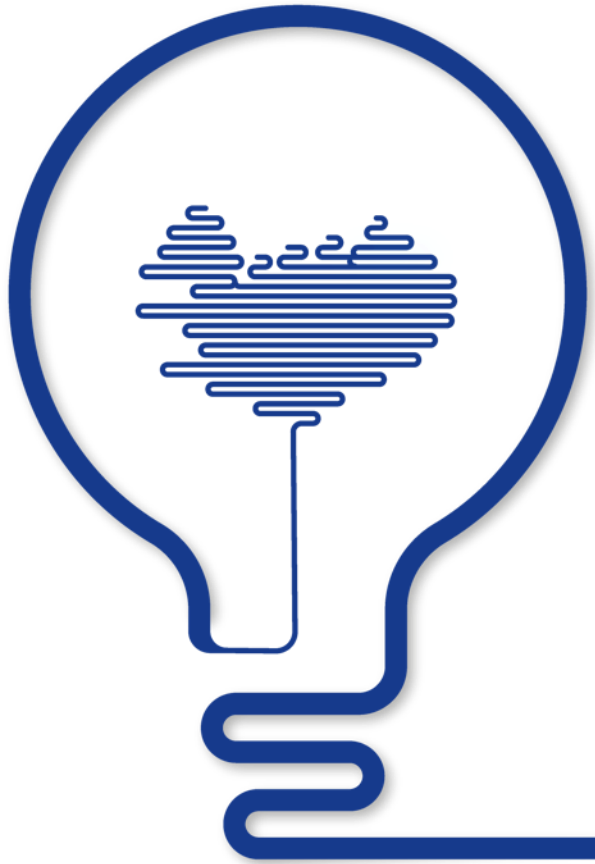
Greinileg merki
niðursveiflu í iðnaði en
staða greina nokkuð
ólík

Tækjum hagstjórnar
beitt til að milda höggið

Uppsveifla hagkerfisins
háð mikilli óvissu

Takk

2020

ÁR NÝSKÖPUNAR

